

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Guillermo Olasagasti Sagarzazu

*Hondarribia,
Gipuzkoa
(1940)*

Aurkibidea

Biografia

Ferrantxiki baserrian jaioa, gurasoak hondarribitarrak zituen. Hiru senide ziren. Aita serenoa zen. Guillermo Biterin ibili zen eskolan, eta gero La Sallen. Maizterrak ziren, eta hogei urte zituenean baserria bota zuten. Orduan, Ferrantxiki etxea eraiki zuten; bertako zaindari ala lorezain egon zen bera. Tabernan lanean ere urte asko egin ditu. Luistarren kongregazioko presidentea izan zen, eta Aste Santuko prozesioa gidatzen ere ibilia da, baita zezen suzkoa eramaten ere.

Zintak

HON-005

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2011-04-15
- **Iraupena:** 69 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Etxeberria, Idoia

HON-006

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2011-04-15
- **Iraupena:** 33 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

Pasarteak

1. Ferrantxiki baserrian jaioa

- **Erref:** HON-005/002
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 00:00:35. **Bukatu:** 00:01:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Ferrantxiki baserrian jaioa. Hogei urte zituenean bota zuten, villa bat egiteko. Guarda lanak egin zituen bere familiak. Guraso biak Hondarribikoak zituen.

2. Aita serenoa zen

- **Erref:** HON-005/003
- **Iraupena:** 0:02:59. **Hasi:** 00:01:38. **Bukatu:** 00:04:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Udal langileak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Baserrian bizi ziren, baina aita serenoa zen. Ez zuen aterik irekitzen, udaltzain modukoa zen. Uniformea eta porra. Tabernak itxiarazten ibiltzen zen. Lehen isuna koinatari jarri zion. Bar Emilion eta beste taberna batzuetan bezeroek gonbidatu egiten zuten. Estimatu zen herrian. Arraina oparitzen zioten.

3. Isilka arrautza jaten

- **Erref:** HON-005/004
- **Iraupena:** 0:01:49. **Hasi:** 00:04:37. **Bukatu:** 00:06:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Hiru behi, txerria, untxiak, oiloak... antzarak ere izan zituzten. Antzara arrautzak etxerako ziren, besteak saltzeko. Gurasoak belar txarrak ateratzen ari ziren bitartean arrautza jaten zuen berak, ezkutuan baita errapetik esnea edan ere.

4. Untxia eta katua, jateko antzekoak

- **Erref:** HON-005/006
- **Iraupena:** 0:04:11. **Hasi:** 00:06:31. **Bukatu:** 00:10:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Urtero hiltzen zuten txerria, baina etxean ez, hiltzegira eramanda. Txerri-jana biltzen zuen eskolatik bueltan. Katua jan zuen behin, untxia zelakoan. Burua kenduta ez da erraz igartzen diferentzia. "Erreginaren mokadua", oilaskoaren ipurdia. Etxetik saltzen zituzten untxiak. Behin bakarrik hil du animalia bat.

5. Esnea partitzen; ilar zakuekin Erreteriarra

- **Erref:** HON-005/009
- **Iraupena:** 0:02:40. **Hasi:** 00:11:34. **Bukatu:** 00:14:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:

Esnea partitzera etxetz etxe; udatiarrei saltzen zieten esnea. "Porrona". Txerri-janarekin bueltatzen zen etxera. Eskolarakoan berdura plazara eramaten zuen, gero amak saltzeko. Amaren gaixotasuna. Ilar zakuekin Errenteriara joan zen behin, saltzera.

6. "Txorizo frantsesa" eta krocketak

- **Erref:** HON-005/011
- **Iraupena:** 0:02:28. **Hasi:** 00:14:24. **Bukatu:** 00:16:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Hondarribiko berdurak fama ona zuen. Irunen saltzen zuten baserritar askok. Azenarioa saltzen zen asko, batez ere frantsesen artean. "Txorizo frantsesa" deitzen dio. Kroketa jan zuen lehen aldia aipatzen du; krocketak egiten erakutsi zion.

7. Udatiar aberatsekin harreman ona

- **Erref:** HON-005/012
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:16:52. **Bukatu:** 00:18:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Neskameak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana

Laburpena:

"Bañista" madrildarrak, aberatsak. Edadeko mutilak lagunak zituen. Valladolideko mutil batek esan zion neskamea gehiago maite zuela ama baino. Neskameak eta txoferrak zituzten.

8. Soldadutza Madrilen I

- **Erref:** HON-005/013
- **Iraupena:** 0:04:17. **Hasi:** 00:18:24. **Bukatu:** 00:22:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Soldadutzan almirante baten etxean egon zen, Madrilen. Hondarribitik ezagutzen zuen emakume aberats bat ikusi zuen han; almirantearen etxean lotan eta gainera soldatarekin. Ministroaren txoferra laguna zuen, eta hark erraztu zion bidea. Sukaldari lana egiten zuen.

9. Soldadutza Madrilen II

- **Erref:** HON-005/014
- **Iraupena:** 0:02:30. **Hasi:** 00:22:41. **Bukatu:** 00:25:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Almirantearen etxean egon zeneko kontuak. Hondarribira joan zirela behin senar-emazteak, bere gurasoak ezagutzera. Etxera joateko baimena eman zionekoa. 22 urterekin hasi zuen soldadutza.

10. Udatiarrak eta bainuak; arrainak

- **Erref:** HON-005/016
- **Iraupena:** 0:03:45. **Hasi:** 00:25:33. **Bukatu:** 00:29:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza motak » Harraldeko arrantza
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana
- Aisia » Mendia eta hondartza » Hondartza

Laburpena:

<p>Udatiarrei "bañista" deitzen zieten. Bainua hartzeko laguntzailerik ez zegoen, hondartza ere ez zelako oraingoa. Aldagelak non zeuden. Non bainatzen ziren. Igerian 14 urterekin ikasi zuen. Muskuluak zeuden han eta karramarroak. Arrainak: korrokoia. Kanabera. Izkirak.</p>

11. Arroketan arrantzan; lapa bila

- **Erref:** HON-005/017
- **Iraupena:** 0:03:03. **Hasi:** 00:29:18. **Bukatu:** 00:32:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Itsasoa » Arrantza motak » Harraldeko arrantza

Laburpena:

Arroketan harrapatzen zituzten arrainak eta olagarroak. Orduan ez zen oso preziatua, eta bota egiten zuten. Gero bai; taberna askotan ibili da lanean, eta orduan bai. Autonomo moduan ibili da lanean. Lapak gordinik jaten zituen, gosaltzeko. Aita oso eskuzabala zen. Lanpernak.

12. Mutikotatik lanean eta mandatuak egiten

- **Erref:** HON-005/018
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:32:21. **Bukatu:** 00:34:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak

Laburpena:

Ez zaio txalupan ibiltzea gustatu, nahiago ditu baserriko lanak. Lorezain eta tabernari ibili da. Mutikotatik egin du lana, esnea partitzen eta mandatuak egiten. Goxoak erosteko dirua aurrezten zuen.

13. Mila pezetakoa ezagutu zuenekoa

- **Erref:** HON-005/019
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:34:06. **Bukatu:** 00:36:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Txanponak, diru-kontuak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Mila pezetakoa ezagutu zuen eguna. 17 seme-alaba zituen familiari esnea eta barazkiak eramaten zizkion. Mila pezetakoa galdu zuen jolasean. Linterna eskatu zion aitari, esanez barraskiloak topatzeko zela.

14. Erregetako opariak; gose garaia

- **Erref:** HON-005/020
- **Iraupena:** 0:02:31. **Hasi:** 00:36:01. **Bukatu:** 00:38:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Erregetako oparia arropa izaten zen, eta pazientzia katilukada. Beti pilota bera jartzen zieten. Jaterik nahi ez zutena berriro ipintzen zieten. Gose garaia zen. Taloak. Errotara aita joaten zen. Baratzeko lanak.

15. Lurra nola goxatu; gorotza

- **Erref:** HON-005/021
- **Iraupena:** 0:02:36. **Hasi:** 00:38:32. **Bukatu:** 00:41:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baratzeta eta soroa
- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:

Gorotza nola lortzen zuten. "Iñaurkiña" ekartzen zuten, hondarra eta zaborra ere bai. Saltzen ez zen antxoa ere botatzen zuten, gurdiaekin joanda. Gurdia nolakoa zen. Goldea, area, aitzurra...

16. Haziak, barazkiak, belar lanak

- **Erref:** HON-005/022
- **Iraupena:** 0:03:43. **Hasi:** 00:41:08. **Bukatu:** 00:44:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa

Laburpena:

Haziak erosi egiten zituzten; patata eta babarruna etxean prestatua batzuetan. Pentsu dendan erosten zituzten. Sasoian sasoiko barazkiak aipatzen ditu. Belarretan ibili ondoren, aitak eta osabak emandako diruarekin pozik San Martzial jaietan.

17. San Martzial jaiak; bertsolariak

- **Erref:** HON-005/023
- **Iraupena:** 0:02:24. **Hasi:** 00:44:51. **Bukatu:** 00:47:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

<p>San Martzial jaiak. Alardea. Sokamuturra, pilota, aizkolariak. Ekainaren 28an hasten ziren eta 30ean zen alardea. Feria. Musika. Dantza ikustea gustatzen zitzaion, baina dantza egitea ez. Bertsoak. Lazkao Txiki. Elizarako jaiera izan du umetatik.</p>

18. Elizarako jaiera nondik datorkion

- **Erref:** HON-005/024
- **Iraupena:** 0:02:14. **Hasi:** 00:47:15. **Bukatu:** 00:49:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kongregazioak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Elizarako jaiera familiatik datorkio. San Luisen kongregazioan aita zen burua. Aitona itsua bisitatzera joaten zen Don Pedro, eta mutikotatik zuen harremana harekin. Kongregazioan zituen ardurak. Mezak. Txokolatea hartzen zuten.

19. Hondarribiko apaizak; dotrina erdaraz

- **Erref:** HON-005/026
- **Iraupena:** 0:01:42. **Hasi:** 00:49:35. **Bukatu:** 00:51:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Dotrina

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Jaunartze Handirako dotrina ikasi beharra Don Pedrokekin; neskek Don Eugeniorekin. Beste apaiz batzuk aipatzen ditu. Sei ziren lehen. Zigorrak. Dotrina erdaraz ikasi zuen, eskolan ere hala ikasi zuelako irakurtzen.

20. Biteriko eskola eta La Salle ikastetxea

- **Erref:** HON-005/027
- **Iraupena:** 0:04:56. **Hasi:** 00:51:17. **Bukatu:** 00:56:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak

Laburpena:

Biterin ibili zen eskolan. Buru gainean zakua jarrita, euria baldin bazen. Ikasi zuena. Maistrak eta maisuak. Falangeko kankak. La Salleko ikastetxera bidali zuten gero. Letra txarra zuen eta geografian ere gaizki, baina kontuak ondo. Jo egiten zieten, erraz. Zigorrak.

21. Neska-mutilak aparte eskolan; euskara galarazita

- **Erref:** HON-005/028
- **Iraupena:** 0:02:40. **Hasi:** 00:56:13. **Bukatu:** 00:58:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Señorita Pepitarekin ez daki ziur, baina bestela neska eta mutilak aparte beti, eskolan. Neskak mojatara. Euskara galarazi zuten eskolan eta kalean. Euskara galdu zuen koinatuak. Ikastolak. Kalean euskaraz egiten zuten beraien artean.

22. Igeltsero baino nahiago lorezain

- **Erref:** HON-005/029
- **Iraupena:** 0:03:02. **Hasi:** 00:58:53. **Bukatu:** 01:01:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak

Laburpena:

<p>Igeltsero ikasten, 17 urterekin. Ez zitzaion gustatzen. 17 pezeta eguneko. Berdurarekin ere irabazten zen hainbeste. 20 urte arte etxean egin zuen lana, baratzean. Lorezain lanak, villetan. Segan ikasi zuen. Belarra mozteko makinak. Lanbideei buruzko txisteak, erdaraz.</p>

23. Koroak egiten kanposanturako

- **Erref:** HON-005/031
- **Iraupena:** 0:01:42. **Hasi:** 01:02:00. **Bukatu:** 01:03:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera
- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendiko bilketak

Laburpena:

<p>Lorezain lanetan, villetan. Kanpoko loreak. Koroak egiten zituen kanposanturako, krisantemoekin. Irungo plazan saltzen zituen. Koroa nola egiten zuen, iratzea menditik ekarrita. Krabelinak.</p>

24. Lore saltzaileei zerga berezia

- **Erref:** HON-005/033
- **Iraupena:** 0:03:59. **Hasi:** 01:04:29. **Bukatu:** 01:08:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

Lore asko saltzen zuten Irungo plazan, lore dendarik ez zegoelako. Luxuzko zerga jarri zieten lore saltzaileei. Donostiako Villa Maria Luisa denda. Ahalik eta gutxiena ordaintzen zuten, baina gero erretiroa ere txarra.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-03-03

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com